

Športna unija Slovenije

V začetku julija 1990 je bila na Slovenskem sprejeta Deklaracija o suverenosti Republike Slovenije, decembra istega leta pa so se Slovenci na plebiscitu z absolutno večino odločili, da naj republika Slovenija postane samostojna država. Plebiscit je slovensko politiko zavezal, da v prvi polovici leta 1991 pripravi vse potrebno za združitev z jugoslovansko državo in prehod v samostojnost, kar se je zgodilo 26. junija 1991. Jugoslovanska vlada je odgovorila z agresijo Jugoslovanske armade na Slovenijo, vendar so slovenske oborožene enote agresijo zavrnilo.

Partizan Slovenije je ob vojaški agresiji na Slovenijo prekinil sodelovanje s Partizanom Jugoslavije in 6. julija 1991 formalno izstopil iz Partizana Jugoslavije. Marca 1992 je zaprosil za članstvo v European Federation for Company Sports (EFCS), kjer ga je do tedaj zastopal Partizan Jugoslavije. V prošnji je Partizan Slovenije poudaril, da je bila Slovenija 15. januarja 1992 mednarodno politično priznana država, s čimer se je »začel ... proces vključevanja različnih športnih organizacij, institucij in ustanov v mednarodne zveze«. Partizan Slovenije je poudaril, da združuje 290 društev in da je »ena največjih športnih organizacij v Sloveniji z okoli 100.000 članov«. Prošnja je bila obravnavana na kongresu EFCS med 22. in 25. majem istega leta in bila ugodno rešena.

Vse od osamosvojitve Slovenije je Partizan strategijo delovanja usmeril na področje športne rekreacije ali športa za vse. V poročilu o delovanju v letih 1990–1992 je poudaril, da njegova »strategija ... sloni na tem, da bo«, med drugim, »generator razvoja športa za vsakogar z osnovnim poudarkom na gibanju in razvedrilu«, povezovalc društev, »servisov za zdrav športni način življenja« in »odprto mesto komuniciranja z društvi, posamezniki, športnimi zvezami, mednarodnimi športnimi zvezami, državo in institucijami z drugih področij«. Pri svojem delu naj bi se povezoval s strokovnjaki z različnih področij, s svetovalnimi službami in podjetji. V luči tranzicije slovenskega športnega prostora je poudaril, da ne želi in ne bo posegal v organizacijsko strukturo slovenskega športa, temveč se bo zavzemal za to, »da tudi v Sloveniji dobijo dejavnosti 'športa za vse' ustrezno finančno podporo iz državnih in loterijskih sredstev«. Partizanovo delovanje je bilo zato usmerjeno k »ustreznejši normativni ureditvi področja športa, kjer mora imeti 'šport za vse' svoje mesto na podoben način, kot je to urejeno v razvitih evropskih državah z vidika ukvarjanja s športom kot pravice slehernega posameznika«.

Na letni skupščini 13. marca 1993 se je Partizan Slovenije preimenoval v Športno unijo Slovenije. Sprejeta je bila Programska listina, ki je v luči nadaljnega razvoja med drugim poudarila, da je šport kot »pomemben dejavnik socialnega in kulturnega razvoja postal univerzalno priznana pravica vsakogar«, le-to je poudarjala tudi Unescova Mednarodna listina o telesni vzgoji in športu. Šport oziroma »šport za vse (vsakogar)« naj bi bil pomembna panoga ali storitev prostega časa, ker ljudem omogoča »nenehno vzpostavljati stik z naravo in jim s pomočjo gibalne dejavnosti odpira nove možnosti za ohranjanje biopsihosocialnega ravnovesja«, prav tako pa športu »v sodobni družbi pripadata pomembno mesto in vloga tudi zaradi njegovih vzgojnih vrednot in prispevka k kakovosti življenja državljanov«. Športna unija Slovenije si bo zato nenehno prizadevala »za razmah športa med državljani Slovenije« in »ljudem odpirala vrata v svet športa najrazličnejših pojavnih oblik in tako prispevala tudi k promociji športa nasploh.« ... »K temu cilju je usmerjeno

delovanje vseh vanjo vključenih društev, zveza pa njihovo dejavnost podpira in krepi z ustvarjanjem vezi med različnimi zainteresiranimi organizacijami in posamezniki, ki lahko pripomorejo k organizacijskim in strokovnim zmogljivostim organizacije športa za vse. Pri tem ne zasleduje pridobitniških ciljev, je nepolitična in nereligiozna organizacija«, njen temelj je prizadevanje, »da bi bil šport zares pravica vsakogar ne glede na starost, spol, socialni status ali kakršnokoli drugo obliko izključevanja«.

Na podlagi Zakona o društvih – ZDru-1 (Uradni list RS šte. 61/2006) je Skupščina Športne unije Slovenije dne 13. julija 2007 sprejela Pravila Športne unije Slovenije – zveze društev za športno rekreacijo in športno vzgojo, ki je prostovoljna društvena organizacija z namenom povezovanja športnih društev, ki se ukvarjajo s športnimi, rekreativnimi in športno-vzgojnimi dejavnostmi.

Dr. TOMAŽ PAVLIN